

Datum Dnr
19.12.2019 ÅLR 2019/8808Till Finansministeriet
valtiovarainministerio@vm.fi
pia.kivimies@vm.fiHänvisning
Utlåtande om projekt VM003:00/2019Kontaktperson
Avdelningsjurist Ida HellgrenÄrende
Begäran om utlåtande om utkastet till regeringens proposition med förslag till lagstiftning om en reform av förfarandena för punktbeskattning och bilbeskattning*Begäran om utlåtande*

Finansministeriet har gett landskapsregeringen möjlighet att lämna utlåtande om proposition med förslag till lagstiftning om en reform av förfarandena för punktbeskattning och bilbeskattning.

Landskapsregeringen har inte fått ta del av utkastet i sin helhet på svenska utan enbart lagtexten i lagförslagen. Eftersom landskapsregeringen inte fått ta del av den omfattande motiveringen inklusive konsekvensbedömning och specialmotivering på svenska har landskapsregeringen begränsade möjligheter att granska hur utkastet påverkar åländska förhållanden.

Landskapets behörighet

Lagstiftningsbehörigheten inom beskattningen är delad mellan landskapet och riket. Punktskatt och bilskatt är indirekta skatter, och riket har behörighet att införa indirekta skatter enligt självstyrelselagen 27 § 36 punkten i självstyrelselagen för Åland. De föreslagna ändringarna är därför direkt tillämpliga i landskapet.

Landskapet har dock behörighet att lagstifta om miljövard, undervisning (dit skolskjutsning hör), vägtrafik, båttrafik och näringsverksamhet med stöd av 18 § 10, 14, 21 och 22 punkterna i självstyrelselagen för Åland. I landskapet finns det därför egen lagstiftning om bl.a. vägtrafik, fordon, båttrafik och fordonsregister. Enligt LL (1993:19) om besiktning och registrering av fordon finns ett eget fordonsregister för fordon som ska registreras i landskapet.

Förlagets innehåll och landskapsregeringens utlåtande

I propositionen föreslås det att punktskattelagen, punktskattelagarna om respektive skatteslag samt vissa lagar som gäller sådana avgifter som omfattas av bestämmelserna om förfarandet av punktbeskattning ändras. I propositionen föreslås det också att det stiftas en ny bilskattelag. Vidare ändras bl.a. lagen om beskattningsförfarande beträffande skatter som betalas på eget initiativ, lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter, mervärdesskattelagen, lagen om skatteuppbörd och lagen om skattetillägg och förseningsränta.

Syftet med propositionen är att förenhetliga beskattnings- och skatteuppbördsförfarandena samt systemet för sökande av ändring och påföljdssystemet i fråga om punkt- och bilbeskattningen med de förfaranden som gäller andra skatter som Skatteförvaltningen uppbär, vilket gör det möjligt att ta i bruk Skatteförvaltningens nya datasystem också vid punkt- och bilbeskattningen. Det föreslås inga ändringar i punktskatternas och bilskattens belopp eller i andra grunder för skatten.

Avseende ändringar enligt lag om ändring av punktskattelagen har inte kunnat avgöras om ändringar uppstår i förhållande till skattegränshanteringen på ett ofördelaktigt sätt. Landskapsregeringen förutsätter att hanteringen över skattegränsen mellan riket och landskapet inte påverkas negativt för företag som omsätter produkter som omfattas av lagens tillämpningsområde.

I förslag till bilskattelagen 2 § definieras att med registrering av fordon avses första registreringen enligt fordonslagen i det trafik- och transportregister som avses i lagen om transportservice (320/2017) eller i motsvarande register enligt en landskapslag för Åland (trafik- och transportregistret). Lagrummet innebär att landskapets fordonsregister enligt LL (1993:19) om besiktning och registrering av fordon ingår fortlöpande i begreppet trafik- och transportregistret enligt lagen.

I 119 § stadgas att Skatteförvaltningen, Tullen och polisen har rätt att få ta del av uppgifter i trafik- och transportregistret. Detta innebär att riket genom 119 § lagstiftar om att riksmyndigheter för att kunna utföra beskattning enligt rikslag ska få tillgång till uppgifter i ett register som ägs och regleras av landskapslag. Motsvarande formulering finns i 45 § i nu gällande bilskattelag, men lagen definierar inte att registret inkluderar register enligt landskapslag.

Landskapsregeringen anser att det inte är utrett om riket genom sin lagstiftningsbehörighet kan stifta lag med innebörd att myndigheter ges tillträde till register som regleras av landskapslag. En sådan tolkning bör medföra att landskapet genom landskapslag kan ge landskapsmyndigheter rätt att få ta del av uppgifter i register som regleras genom rikslag. Detta är en fråga som borde lösas mellan Finansministeriet och landskapsregeringen innan utkastet till förslag om bilskattelagen lämnas till riksdagen.

Landskapsregeringen konstaterar att konsekvenserna av 81 § 3 mom. i förslag till bilskattelag är oklara ifråga om registreringstillstånd för fordon i landskapets fordonsregister. Eftersom tillgång till vidare

motivering saknas uppmärksammar landskapsregeringen på att effekterna av paragrafen inte är tydliga för landskapsregeringen.

Landskapsregeringens utlåtande avseende rikslag som har särskild betydelse för Åland ska inhämtas enligt 28 § 2 mom. självstyrelselag för Åland. Rikslagstiftning som har särskild betydelse för landskapet är sådan lagstiftning som kan påverka de sektorpolitiska områden där landskapet har egen lagstiftningsbehörighet. Så är fallet avseende de nu aktuella ändringarna i bilskattelagen som får direkta effekter inom landskapets behörighetsområden. Då sådana lagändringar tas fram anser landskapsregeringen att kontakt med landskapet bör tas redan i lagberedningsskedet. Finansministeriet måste i sådana fall åtminstone säkerställa att hela underlaget för utlåtande skickas till landskapsregeringen på svenska.

Minister



Torbjörn Eliasson

Avdelningsjurist



Ida Hellgren